

Nr. 275 din 26.04.2024

BULETIN DE AVERTIZARE Nr. 24 din 26.04.2024
la cereale păioase de toamnă cultivate în monocultură la apariția agenților patogeni
ce se manifestă timpuriu, favorizați de condițiile de mediu

Pentru prevenirea și combaterea organismelor daunatoare: COMPLEX BOLI FOLIARE (ERYSIPE GR. ; PUCCINIA ST. ; PUCCINIA RE.; PUCCINIA GR.; SEPTORIA TR. HELMINTHOSPORIUM TR.) Se recomanda efectuarea tratamentului fitosanitar la cultura de: CEREALE PAIOASE

Pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare: Complex de boli foliare (Făinarea (*Erysiphe graminis*); Septorioza (*Septoria tritici*), Pătarea reticulară a frunzelor de orz (*Pyrenophora teres*), Rugini (*Puccinia spp.*, Helminthosporioza *Helminthosporium tr.*).

Vă recomandăm să efectuați tratamentul la cultura de **cereale păioase**.

Făinarea (*Erysiphe graminis*); Boala incepe să se manifeste primăvara timpuriu, prin simptome evidente pe toate organele plantei (tulpina, frunze, inflorescență). Pe organele atacate apar pete albicioase, păsloase, constituite din miceliul ciupercii. Sub pâsla miceliană, țesuturile plantei se necrozează, și apar brunificate. Plantele atacate sunt stânjenite în creștere, iar spicele sunt mai mici și au cariopse șiștave. Evoluția bolii este favorizată de umiditatea mare a aerului, și temperaturi joase. Făinarea se observă mai întâi pe frunze, apoi se extinde pe tulpini și spice. Factorii favorizanți: culturi semănate timpuriu, fertilizare cu azot în exces, densitatea mare de semănat. Pagubele ajung la 20% din recoltă.

Septorioza sau pătarea brună a frunzelor este produsă de ciupercile *Septoria nodorum* și *Septoria tritici*. și poate fi întâlnită în culturile de grâu, secară, triticales și orz. În zonele mai secetoase, predomină *Septoria tritici*, iar în cele mai umede *Septoria nodorum*. Boala ataca frecvent limbul foliar. Pe frunzele atacate se formează pete ovale sau de formă neregulată, la început de culoare verde-pal, apoi brună, delimitate de nervuri. Cu timpul, țesutul din dreptul petelor se usucă, devine cenușiu albicios. Frunzele atacate se usucă și mor prematur. Atacul, influențează negativ procesul de asimilație și determină scăderi semnificative de producție. Plantele atacate se dezvoltă slab, se maturează forțat și dau o producție mică. Pentru prevenirea și combaterea se recomandă executarea tratamentului nr. 2, numai pe parcelele pe care s-au realizat următoarele condiții: În parcelele unde s-a depășit P.E.D –ul de 10% plante atacate de boli.

Rugina galbenă (*Puccinia striiformis*). Boala se manifestă la grâu, orz secară și triticales. Pe frunzele plantelor tinere apar mai întâi pustule individuale de culoare galbenă, în special în apropierea varfului frunzelor. Ulterior ele se extind pe întreaga frunză, devin galben-portocalii, dispuse regulat între nervuri. Ca urmare a atacului, frunzele afectate se îngălbenesc și se usucă. Uneori poate fi afectată și tulpina iar la atacuri puternice boala se poate manifesta și la nivelul spikeului.

Rugina brună (*Puccinia recondita*). Atacul se manifestă pe partea superioară a frunzelor și uneori pe teaca acestora sub forma unor pustule de culoare brună, rotunde sau ovale, distribuite neuniform pe suprafața acestora. Atacul acestei ciuperci afectează atât producția, prin reducerea numărului de boabe din spic și a MMB, cât și calitatea prin scăderea conținutului de proteine din boabe.

Rugina neagră (*Puccinia graminis*). Pe frunzele plantelor tinere, rugina se manifestă sub forma unor pustule de uredosporii mult mai mici, mai puțin numeroase și de culoare mai puțin închisă, ceea ce face ca atacul ei să se deosebească mai greu de cel de rugina brună. Spre sfârșitul perioadei de vegetație a grâului, încep să se formeze sporiile de rezistență (teleosporii), pustulele schimbându-și treptat culoarea, din brună închis în brun negricioasă și apoi în neagră.

Pentru prevenire și combatere se recomandă executarea tratamentului nr. 2, numai pe parcelele pe care s-au realizat următoarele condiții: În parcelele unde s-a depășit P.E.D-ul de 10% plante atacate de boli.

Pentru efectuarea tratamentului, folosiți unul din produsele sau amestecurile de mai jos, după caz:

AMISTAR / MIRADOR 250 EC - 0,75 - 1,0 l/ha sau **AVIATOR XPRO 225 EC - 0,8 - 1,0 l/ha** sau **FALCON PRO / IMPULSE PRO 425 EC - 0,6 l/ha** sau **NATIVO 300 SC / TWIST PLUS - 0,8 l/ha** sau **PRIAXOR EC/ IMPERIS ULTRA - 0,75-1,0 l/ha** sau **KING 250 EW / TEBUSHA 250 EW - 0,5 l/ha** sau alte ppp omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

Tratamentul se va complexa cu insecticide pentru combaterea daunătorilor: **Ploșnița cerealelor** (*Eurygaster spp.*); **gândacul bălos** (*Lema melanopa*); **Muștele cerealelor** (*Oscinella frit*, *Delia coarctata*), **Afidele** (*Schizaphis gr.*).

Afidele (*Schizaphis gr.*) atacă culturile de cereale păioase încă din toamnă și reapar o dată cu perioadele călduroase din primăvară, acestea conducând la: stagnarea creșterii și dezvoltării plantelor (debilitarea plantelor), moartea plantelor (la atacuri masive). Daunele asupra culturilor pot fi atât directe prin colonizare masivă și hranire cât și indirecte întrucât afidele pot fi vectorii pentru transmiterea bolilor. Având aparatul bucal adaptat pentru înțepat și supt, atât adulții cât și larvele afidelor prin procesul de hranire cu suc celular al plantelor provoacă daune majore culturilor de cereale păioase.

Muștele cerealelor (*Oscinella frit*, *Delia coarctata*), datorită temperaturilor tot mai ridicate și a perioadelor secetoase, au provocat pagube importante în culturile de cereale păioase. Pagubele sunt produse de larvele muștelor cerealelor. Femelele depun ouăle de preferință pe partea superioară a primei frunze. După eclozare, larvele migrează spre nodul de înfrățire, fiind afectat mugurele de creștere. Plantele atacate au frunza centrală îngălbenită, iar dacă este smulsă, se desprinde ușor. Plantele atacate pier, iar dacă supraviețuiesc, sunt slab dezvoltate. Tratamentul se aplică când se realizează o temperatură medie de 10-12 °C.

Gândacul bălos (*Lema melanopa*) Apar în primăvară, când temperatura medie zilnică este de 9 - 10° C, în aprilie. La apariție insectele se hrănesc perforând frunzele sub forma de dungi longitudinale. Depunerea ouălor are loc la începutul lunii mai. Acestea sunt depuse pe partea superioară, paralel cu nervura mediană a frunzei. După cca. 2 săptămâni apar larvele, care se hrănesc pe seama limbii foliare. Larvele rod epiderma superioară și parenchimul frunzelor, tot sub forma de dungi longitudinale, iar epiderma inferioară se usucă, albindu-se. Atacul se produce în vetre și se observă de la distanță. Ataca de obicei ovazul dar și orzul și alte graminee.

Pentru prevenirea atacului recomandăm aplicarea unui tratament chimic, utilizând unul din produsele de protecție plantelor: **DelCaps 050 CS / TelTOP 050 CS – 0,1 l/ha** sau **DELTAGRI / FASTER DELTA–0,3 l/ha**. sau **LAMDEX EXTRA / REXARIS 25 WG–0,3 kg/ha**. sau **CYCLONE / FASTER GOLD 50 EC- 0,1 l/ha** sau alte ppp omologate pentru utilizare pe teritoriul României.

Perioada optimă de tratament: **INCEPUTUL ALUNGIRII PAIULUI – APARIȚIA FRUNZEI STINDARD.**

Alte recomandări:

Folosirea soiurilor rezistente, distrugerea resturilor vegetale rămase după recoltarea plantelor atacate și a samulastrei, prin arături adânci de dezmiriștire. Semănatul grâului de toamnă să nu se facă prea devreme ci spre sfârșitul epocii optime, de asemenea densitatea de semănat să nu fie prea mare, iar aplicarea îngrășămintelor să se facă în doze echilibrate punând o pondere mai mare pe fertilizarea fazială. Pentru maximizarea eficienței tratamentelor efectuate, vă recomandăm să utilizați produsele alternativ.

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului inconjurător!

Respectați normele de lucru cu ppp, normele de protecție și securitate a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu: Legea nr. 383/ 2013 a apiculturii cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/ 1991 al ACA din România, Ordinul comun nr. 45/ 1991 al MAA, 15b/ 3404/ 1991 al Dep. Pentru Administrație Locală și 1786/ TB/ 1991 al Ministerului Transporturilor precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/ 2015, încheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine împotriva intoxicației cu ppp;

Respectați prevederile Ordinului MADR nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a ppp.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinul MADR, al Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor și al președintelui ANSVSA nr. 352/ 636/ 54/ 2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

Citiți și respectați instrucțiunile și informațiile înscrise pe eticheta ppp. Respectați normele cuprinse în Ghidul pentru utilizarea în siguranță a ppp în exploatațile agricole, care poate fi accesat la adresa <https://www.madr.ro/norme-de-eco-condiționalitate-in-domeniul-fitosanitar.html>, .

Utilizați doar ppp omologate de către Comisia Națională de Omologare a Produselor pentru Protecția Plantelor, care sunt înregistrate în baza de date **PESTEXPERT** accesând adresa <https://www.anfdf.ro/index/pestexpert.html>.utilizator / parola : **guest**.

Conform prevederilor legale prevăzute în: Reg. (CE) nr. 1107/2009; H.G. nr. 1559/2012; O.G. nr. 4/ 1995; O.G. nr. 41/ 2007; O.M. nr. 352/ 2015 și SMR 10 – introducerea pe piață a ppp, fermierii care prin activitatea lor depozitează, manipulează și utilizează ppp, au obligația de a ține evidența la zi, după efectuarea fiecărui tratament fitosanitar efectuat.

Numele și prenumele fermierului/ societatea comercială...

Domiciliul fermier/ sediul social al societății...

Localitatea, comuna, județul.....

Ferma (nume, nr., adresa).....

REGISTRU DE EVIDENȚĂ A TRATAMENTELOR CU PRODUSE DE PROTECȚIE A PLANTELOR

Data efectuării tratament	Cultura și locul unde este situat terenul	Tipul aplicațiilor	Tratamentul efectuat					Numele persoanei responsabile pentru efectuarea tratamentului. Semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr și data doc prin care s-a dat în consum populației	
			Agenti de dăunare combătuți Boli/ buruieni dăunători/	Denumire produs de protecție a plantelor folosit	Doza :		Supra- fața (ha)				Canti- tăți utilizate (kg/litri)
					Omolo- gată	Folosi- tă					

Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art 67, (1).

Paginile registrului trebuie numerotate iar pe ultima pagină menționați nr. de pagini a registrului (cu semnătura fermierului /administratorului și ștampila, după caz).

Inspectorii Oficiilor Fitosanitare pot acorda sancțiuni conform HG 1230/12.12.2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.10.2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE, art. 3 pct 1 (i), (1).

Constituie contravenții următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art. 67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează.

In atenția fermierilor!

Respectați condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecția plantelor în exploatațile agricole, conform Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a ppp, elaborat de Autoritatea Națională Fitosanitară.

SEF SERVICIU
 Dr. ing. Pogăcian Marian

Intocmit
 Ing. Bologna Vasile

